

Budget 2016 - Budgetproces for 2016-2019 (B)

Sagsfremstilling

17. Budget 2016 - Budgetproces for 2016-2019 (B)

Sagsnr.: 330-2015-1706

Dok.nr.: 330-2015-33987

Åbent

Kompetence: Byrådet

Beslutningstema

Byrådet skal beslutte proces og tidsplan for udarbejdelse af budget 2016-2019.

Baggrund

Med baggrund i Økonomiudvalgets drøftelser på møde d. 15. december 2014 omkring den kommende budgetproces har administrationen udarbejdet forslag til budgetproces for 2016 – 2019.

I budget 2016-2018 er indarbejdet effektiviseringstiltag på 48 mio. kr. stigende til 112 mio. kr. i 2018. Effektiviseringstiltagene er ikke konkretiseret, og der skal i den kommende budgetproces udarbejdes forslag til udmøntning af effektiviseringstiltagene.

Der blev i 2014 godkendt ny økonomisk politik, hvor der i forbindelse med budgetprocessen skal findes et økonomisk råderum på 1,5 % af servicerammen ca. 48 mio. kr. Råderummet skal anvendes til politiske omprioriteringer eller økonomiske opståede udfordringer.

Samlet set skal der udarbejdes effektiviseringsforslag for 96 mio.kr. i alt.

Retligt grundlag

Styrelsesloven og kommunens kasse- og regnskabsregulativ.

Handlemuligheder

Byrådet skal tage stilling til følgende hovedprincipper i budgetprocessen:

1. Budgetteringsmodel
2. Justering af basisbudget og budgetrammer
3. Politiske roller
4. Anlægsønsker – forslag om ny proces
5. Driftsønsker – valg imellem 2 modeller
 - a. Udvalgsmodel
 - b. Byrådsmodel
6. Besparelser og effektiviseringer
7. Høringsproces
8. Budgetmateriale

Nedenfor er hovedprincipperne i oplægget præsenteret:

1. Rammebudgettering

Budgetlægningen og budgetprocessen er baseret på en rammebudgetteringsmodel, hvor ansvaret for at udmønte budgettet derfor i høj grad er placeret i fagudvalgene. Byrådet har dog forsat mulighed for at omdisponere i og mellem udvalgenes budgetrammer, hvis det viser sig nødvendigt.

Frem mod budgetproces for 2017 arbejders der på at udarbejde alternativ model for fremskrivning af budgettet, således at fagudvalgenes budgetrammer ikke automatiske fremskrives. Det kunne fx være en blokbudgetteringsmodel.

2. Justering af basisbudget og budgetrammer

Vedtaget budget 2016 fremskrives med KL seneste pris og lønskøn, og reguleres for demografi på udvalgte områder, samt eventuelle tillægsbevillinger godkendt efter budgetvedtagelsen.

Overførselsudgifter budgetlægges på grundlag af forventede antal modtagere og ydelser for såvel budgetåret 2015 som budgetoverslagsårene 2016-2018.

På indtægtssiden træffer byrådet beslutning om skatter, særtilskud og lån i forbindelse med budgetforhandlingerne.

3. Politiske roller

Budgetprocessen beskrevet i bilag 1. tager udgangspunkt i processen for 2015, hvor fagudvalgene behandler budgetgrundlag før sommerferien (på baggrund af rammer udstukket af Økonomiudvalget/Byrådet)

Byrådet behandler og forhandler budgetgrundlag efter sommerferien, se tidsplanen i bilag 1.

4. Anlægsønsker

For at få kvalificeret og prioriteret anlægsønskerne inden budgetforhandlingerne forslås anlægsprocessen ændret, således at fagudvalgene fortsat kommer med anlægsønsker, men det er Landdistrikts- Teknik-, og Ejendomsudvalget og Økonomiudvalget der prioriterer hvilke anlægsønsker som fremsendes til budgetforhandlingerne.

- *Vedligeholdelsesønsker:*

- Formuleres af fagudvalg senest i april

- Prioriteres af Landdistrikts- Teknik-, og Ejendomsudvalget senest i juni (med udgangspunkt i ejendomsstrategi) og oversendes til budgetforhandlingerne

- *Nye anlæg (udviklingsønsker):*

o Formuleres af fagudvalg senest i april

o Prioriteres af ØU (efter oplæg fra direktionen) senest i juni og oversendes til budgetforhandlingerne

5. Driftsønsker:

Omkring driftsønsker lægges der op til valg mellem 2 modeller:

· "Udvalgsmodel", eller

· "Byrådsmodel"

Udvalgsmodellen er indarbejdet i den beskrevne budgetproces i bilag 1. I bilag 2. er beskrevet alternativ tidsplan og konsekvenser for processen ved valg af denne model.

a. udvalgsmodel

Fagudvalgene har inden for nedenstående rammer mulighed for at komme med driftsønsker, som oversendes til budgetforhandlingerne.

· Fagudvalgene kan formulere driftsønsker for ½ af det beløb, som de finder besparelses- og effektiviseringsforslag for

· Ønskerne skal ikke være tilbagekøb af besparelsesforslag (enten siger man ja eller nej til besparelsesforslag til budgetforhandlingerne)

· Forslagene fremsendes til byrådets budgetseminar i september, hvor de indgår i en samlet prioritering.

b. Byrådsmodel

Byrådet har inden for nedenstående rammer mulighed for at komme med driftsønsker, som oversendes til budgetforhandlingerne.

· Byrådet kan i foråret formulere driftsønsker for ½ af det beløb, som de finder besparelses- og effektiviseringsforslag for

· Processen har alene fokus på nye tiltag, da effektiviseringstiltagene hovedsagelig udarbejdes af udvalgene.

Finansiering af byrådets ønsker til nye tiltag kommer fra udvalgenes forslag til effektiviseringsforslag.

- Administrationen udarbejder, på baggrund af byrådets drøftelse, konkrete forslag til nye driftsønsker.
- Forslagene fremsendes til byrådets budgetseminar i september, hvor de indgår i en samlet prioritering.

Hvor udvalgsmodellen således lade det være op til udvalgene at formulere de politiske driftsønsker, ser er byrådsmodellen er altså en metode, der skaber et rum for en fælles politisk drøftelse af ønsker og ideer. Man kan kalde det en "idebudgetteringsproces". Dette kunne være et skridt på vejen til egentlig blokbudgettering.

6. Besparelser og effektivisering

På baggrund af det vedtagne budget 2015-2018 og den gældende økonomiske politik bør der udarbejdes effektiviseringsforslag for i alt 96 mio.kr (48 mio.kr. fra budgetaftale + 48 mio. kr. til økonomisk råderum) svarende til 3% af servicerammen.

Center for Økonomi anbefaler, at de 96 mio.kr. fordeles således:

- Tværgående effektiviseringsforslag 16 mio. kr.
- Fagudvalgene effektiviseringsforslag 80 mio.kr.

Økonomiudvalget koordinerer og indstiller tværgående effektiviseringsforslag til budgetseminaret, mens fagudvalgene udarbejder og indstiller deres andel af effektiviseringsforslagene til budgetseminaret.

Center for Økonomi har udarbejdet 3 modeller for fordeling af fagudvalgenes effektiviseringskrav på 80 mio.kr. (bilag 3) I bilaget er forklaret hvordan modellerne er strikket sammen.

- 1: Forholdsmæssigt efter servicerammen
- 2: Relativt efter socioøkonomisk indeksering af budgetgrundlag (udgiftsbudget i forhold til beregnet udgiftsbehov)
- 3: Forholdsmæssigt efter socioøkonomisk indeksering af budgetgrundlag

Byrådet skal beslutte, hvilken model der skal anvendes til fordeling af fagudvalgenes effektiviseringskrav.

7. Høring

Høringsprocessen har traditionelt involveret udvalgte interesseorganisationer samt MEDorganisationen. Høringssvarene har ikke været offentlige tilgængelige, men kun været tilgængeligt via InSlag.

Center for Økonomi anbefaler, at høringsprocessen justeres, således at den gøres offentlig. Herved får alle borgere og interesseorganisationer mulighed for at give høringssvar. Høringmaterielt gøres tilgængeligt via hjemmesiden, ligesom høringssvarene gøres tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Center for Økonomi anbefaler, at der forsat gennemføres 2 høringsrunder. 1. høringsrunde gennemføres medio august, når grundlaget for budgetforhandlinger er kendt. 2. høringsrunde gennemføres medio september inden 2. behandlingen af budgettet.

8. Budgetmateriale

Fra og med budget 2015 er budgetterne til tryksager reduceret. Derfor anbefaler Center for Økonomi, at Byrådet og HovedMED får udleveret budgetmaterialet i digital form, når det endelige materiale forelægges medio august. Hvert parti i Byrådet får desuden udleveret et trykt eksemplar til brug på selve budgetseminaret.

Vurdering

Økonomi- og vicekommunaldirektøren anbefaler, at Byrådet godkender hovedprincipperne under punkt 1 til 8 ovenfor, og at byrådet desuden drøfter og beslutter model for driftsønsker og fordeling af effektiviseringskrav.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger

Konsekvenser for andre udvalg

De enkelte fagudvalg indgår som en del af den samlede budgetproces og vil skulle bidrage til de delprocesser, der bliver fastlagt i den endelige tids- og procesplan for budget 2016-2019.

Indstilling

Økonomi- og vicekommunaldirektøren indstiller,

1. **at** Byrådet godkender gældende rammebudgetteringsmodel, hvor budgetrammerne for drift og anlæg fastsættes til budgetoverslagsårene 2016-2018 i det vedtagne budget 2015, samt at budgetoverslagsår 2019 vedr. drift sættes lig med budgetoverslag 2018.
2. **at** rammerne for drift prisen skrives efter KL's foreløbige skøn over pris- og lønstigninger, således at budgetrammerne og effektiviseringskrav udmeldes i 2016 prisniveau.
3. **at** proces- og tidsplan for budget 2016-2019 som beskrevet i bilag 1 og 2 drøftes og endelig proces godkendes.
4. **at** model for nye anlægsønsker godkendes.
5. **at** modeller for driftsønsker drøftes og endelig model godkendes.
6. **at** modeller for fordeling af effektiviseringskrav drøftes og godkendes.
7. **at** høringsproces gøres offentlig, og at forslag til proces godkendes.
8. **at** Det godkendes, at budgetmaterialet udleveres digitalt til Byråd og HovedMED
9. **at** administrationen på baggrund af Byrådets beslutninger tilpasser og udarbejder endeligt bilag vedr. Budgetproces 2016-2019 .

Beslutning i Økonomiudvalget den 19. januar 2015:

Fraværende:

At 1, rammebudgetteringsmodellen anbefales. Til efteråret forelægges modeller for blokbudgettering.

At 2 anbefales.

At 3, bilag 1 anbefales.

At 4 anbefales.

At 5, Økonomiudvalget anbefaler, at model A (den nuværende udvalgsmodel) anvendes.

At 6, Økonomiudvalget anbefaler, at der arbejdes videre med en kombination af de tre modeller, hvor der for hvert udvalg tages det laveste beløb. Administrationen udarbejder et nyt bilag, som udsendes inden Byrådets behandling.

At 7 anbefales.

At 8 anbefales.

At 9 anbefales.

Afvigende mening (A): A tager processen og budgetmodellen til efterretning, men tager forbehold for budgettallene, og er betænkelige ved digitalisering af budgetmaterialet.

Bilag

330-2015-18850	Bilag 1 - Budgetproces for 2016
330-2015-18851	Bilag 2 - Proces og tidsplan Byrådsmodel
330-2015-18854	Bilag 3 - Modeller til fordeling
330-2015-33878	Bilag 4. Model 4 - Fordeling af effektiviseringsforslag .pdf

Beslutning i Byrådet den 26. januar 2015:

Fraværende: Helle Blak (A), John Dyrby Paulsen (A)

At 1 til 9 godkendt, idet bemærkningerne fra Økonomiudvalget indarbejdes.

(A) (i alt 10) undlod at stemme.

Afvigende mening (Ø): Det er en forudsætning, at de anførte tal alene er illustrative eksempler.

Afvigende mening Tonny Borgstrøm (O): Der bør udarbejdes regnskaber for de enkelte virksomheder i det omfang, at dette kan lade sig gøre.

Afvigende mening (A): A tager processen og budgetmodellen til efterretning, men tager forbehold for budgettallene, og er betænkelige ved digitalisering af budgetmaterialet.